

OOSTENDE IN DE ONMIDDELLIJKE NA-OORLOG (1944-1958)

Bespreking van: Vernieling en wederopbouw – Oostende, 1944-1958
Oostende, Dienst Cultuur, 2019, 191 p.

Door **Luc François**

Het is een bekend gegeven dat de stad Oostende tijdens de tweede wereldoorlog veel schade heeft geleden en wel – verhoudingsgewijze – meer dan enige andere stad in het land. De verklaring is te vinden in de bombardementen van mei 1940, maar ook in de operaties die plaats grepen naar aanleiding van de bevrijding in 1944.

Veel minder bekend is de planmatige aanpak om de wederopbouw van Oostende vlot en in erg moderne stijl te laten verlopen. Reeds tijdens de tweede wereldoorlog werden daarvoor plannen gemaakt en geconcretiseerd. Het gevolg was dat er na de bevrijding snel werk van kon worden gemaakt. Redenen genoeg dus om 75 jaar na de bevrijding de zomertentoonstelling in de Venetiaanse Gaanderijen daaraan te wijden. Als gevolg van het succes van werd die tentoonstelling tot begin november 2019 verlengd.

Dit evenement ging gepaard met de uitgave van een boek, dat veel meer is geworden dan een catalogus die de tentoonstelling begeleidt. Dit is een op zich staande publicatie, die zorgt voor een blijvende herinnering aan de tentoonstelling enerzijds, maar die ook geldt als een blijvende aanwinst voor dit facet van de Oostendse geschiedenis.

Curator Marc Dubois en zijn zes medewerkers kaderen de wederopbouw van Oostende duidelijk in het alles omvattende plan om van de Koningin der Badsteden een architecturaal vooruitstrevende parel te maken. Ze besteden ook aandacht aan de internationale tendensen, aan de concrete lokale politieke context en aan de rol van de lokale politici bij de uitvoering.

In de tentoonstelling en het boek schetsen de samenstellers de situatie in 1940 en geven ze daarnaast veel aandacht aan de in 1944-1958 gerealiseerde gebouwen. Het Kursaal, het Stadhuis, de Post, de Hippodroom, het Feest- en Cultuurpaleis, de Vismijn, de Koninklijke Villa, het hoofdgebouw van SEO, het Stedelijk Technisch Instituut en het klooster Zonnelied krijgen terecht hun plaats. Het is pas door het bijeenbrengen van die gebouwen dat het de lezer duidelijk wordt hoeveel van dit alles nog is over gebleven. Naast die gebouwen besteden de auteurs ook aandacht aan monumenten, muurschilderijen en aankleding van cinema's die in die periode werden gerealiseerd. Ook de nieuwbouw voor de bevolking (waaronder sociale huisvesting) en de toeristen (zeedijk: evolutie van hotels naar appartementen) krijgt een plaats. De 'uitsmijter' is het paviljoen van Oostende op de werelddtentoonstelling van 1958.

De auteurs komen allen zeer beslagen op het ijs. Marc Dubois, Erwin Mahieu en Norbert Hostyn nemen ruim 80 % van de teksten voor hun rekening, maar dit doet uiteraard niets af van de waarde van de bijdragen van Pieter Uyttenhove, Marc Felix, Iwan Strauven en Zsuzsanna Böröcz.

Het werk is heel verzorgd uitgegeven, met knappe en heldere teksten en een mooi evenwicht tussen tekst en beeld. De vele goed uitgekozen zwart-wit foto's zorgen voor een meerwaarde en door de wijze van afwerking voor een goed gekozen sfeerbeeld.

Het mag duidelijk zijn dat ik een grote waardering voor deze tentoonstelling en publicatie heb. Bij de lectuur viel me vooral de ietwat andere benadering van het Feest- en Cultuurpaleis op. In deze bijdrage ligt de klemtoon nogal op de gebreken en op het verouderde concept. Dat lijkt me terecht, maar ik neem aan dat er voor meerdere van die gebouwen achter de schermen wel wat aan te merken is of was, maar alleen voor het Feest- en Cultuurpaleis wordt dit zo uitvoerig beschreven. Ik denk bv. aan de opmerking dat dit gebouw voor mensen met een fysieke beperking moeilijk toegankelijk was. Maar was dit niet ook voor andere gebouwen (de Grote Post destijds) het geval? Nu lijkt het een beetje dat het gebouw omwille van zijn niet zo modernistische aanpak met alle zonden Israëls wordt overladen.

Zoals het bij elke goede publicatie past, roept ook deze vragen voor verder onderzoek op. Deze vallen uiteraard buiten het bestek van dit boek, maar verdienen daarom niet minder aandacht. Ik denk daarbij aan de grote activiteit voor het bouwen van privéwoningen; aan het herstel van de oorlogsschade aan bestaande gebouwen ("het duizendste huis" in de Verenigingstraat) en aan het hernemen van de verdere westwaartse expansie van de stad die door de oorlogsjaren was stilgevallen.

Purus Garnalen
Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld
Garnaalkroketteren | Belgische hangcultuurmosselen uit volle zee
Dagelijkse aanvoer van verse vis
Breviscp bvba
Vismijnlaan 19-21 Oostende
Bestellingen: Monique 059/27.67.01

